

Warszawa, dnia 28 listopada 2014 r.

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych
Departament Współpracy Rozwojowej

DWR.0121.59.2014 / 1/BM

Akceptuje:

2014-11-28

X TO

Tomasz Orłowski
Podsekretarz Stanu
Podpisany przez: Orłowski Tomasz

Roczny plan ewaluacji polskiej współpracy rozwojowej na 2015 r.

Wprowadzenie

Ocena skuteczności realizacji polskiej współpracy rozwojowej dotyczy celów określonych w *Wieloletnim programie współpracy rozwojowej na lata 2012-2015*. Obowiązek jej przeprowadzenia nakłada na ministra Spraw Zagranicznych Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej.

Realizując działania ewaluacyjne MSZ kieruje się zasadami oraz standardami ewaluacji zawartymi są w dokumentach *DAC Quality Standards for Development Evaluation* (2010) oraz *DAC Principles for Evaluation of Development Assistance* (1991). Ewaluacja polskiej współpracy rozwojowej uwzględnia również wytyczne EuropeAid oraz Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych przedstawione w dokumencie *The Evaluation Policy for European Union Development Co-operation* i jest wykonywana zgodnie z metodologią ewaluacji opracowaną przez Evaluation Unit Komisji Europejskiej. Dodatkowo, prowadzone działania uwzględniają standardy Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego oraz Krajowej Jednostki Oceny.

Ewaluacja programów i projektów współpracy rozwojowej udzielanej za pośrednictwem MSZ RP wykonywana jest od 2012 r. Proces oceny ma charakter ewaluacji zewnętrznej, ex post (po zakończeniu programu).

Departament Współpracy Rozwojowej (DWR) przygotowuje roczne plany ewaluacji, które przedstawiają sposób organizacji procesu oceny oraz główne przewidywane działania (zakres badania, alokację zasobów, harmonogram działań). Dokument jest akceptowany przez podsekretarza stanu ds. rozwoju. Ma charakter indykatywny i może być modyfikowany oraz dostosowywany do zmieniających się warunków lub potrzeb.

Badania ewaluacyjne koncentrują się na zakończonych rocznych zadaniach realizowanych w ramach współpracy rozwojowej, głównie programach, projektach lub grupach projektów. Analizie podlegają inicjatywy prowadzone zarówno zagranicą, jak i na terenie kraju.

Wyniki ewaluacji są wykorzystywane w procesach decyzyjnych, przede wszystkim przy programowaniu i zarządzaniu polską współpracą rozwojową w perspektywie krótkookresowej (rocznej), ale także średniookresowej (przygotowanie kolejnego programu wieloletniego).

Zrealizowane działania ewaluacyjne

W 2012 r. badaniu (ewaluacji ex-post) poddany został program z komponentem szkoleniowym SENSE oraz grupa projektów mających na celu wsparcie rozwoju instytucji społecznych w Gruzji.

W 2013 r. proces oceny dotyczył inicjatyw zrealizowanych w latach 2010-2012 w obszarze rozwój regionalny, budowa potencjału administracji publicznej i samorządowej na Ukrainie oraz w obszarze edukacji globalnej o charakterze systemowym w Polsce, a także odnosił się do działań horyzontalnych dotyczących praw człowieka w projektach w wyżej wymienionych obszarach.

Wszystkie przyjęte rekomendacje przedstawione w wyniku zakończonych ewaluacji zostały zrealizowane lub są w trakcie realizacji.

W 2014 r. ewaluacja odnosi się do zadań wykonanych w 2011 r., 2012 r. i 2013 r., związanych z celami i założeniami polskiej współpracy rozwojowej określonymi w Wieloletnim programie współpracy rozwojowej na lata 2012-2015. Analizie zostały poddane inicjatywy dofinansowywane przez MSZ w ramach programu stypendialnego dla studentów Specjalistycznych Studiów Wschodnich Uniwersytetu Warszawskiego, projekty wspierające rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w Gruzji i na Ukrainie, a także wybrane aspekty wykonania przez Białoruskie Radio Racja umowy koprodukcyjnej z Ministerstwem Spraw Zagranicznych w 2013 r.

Ewaluacja 2015

Na 2015 r. DWR zaplanował ewaluację zadań zrealizowanych w ramach planów współpracy rozwojowej 2012, 2013 i 2014, wynikających z obowiązującego w tym okresie

wieloletniego programu współpracy rozwojowej. W wyniku badania zostaną przygotowane wnioski i rekomendacje dla procesu planowania oraz zarządzania polską współpracą rozwojową, do wykorzystywania w okresie obowiązywania nowego programu wieloletniego.

Analiza obejmie wybrane działania Fundacji Solidarności Międzynarodowej prowadzone w ramach zadań zleczonych przez Ministra Spraw Zagranicznych na mocy ustawy o współpracy rozwojowej i dofinansowane ze środków polskiej współpracy rozwojowej w ramach zadania Wsparcie Demokracji. Kontynuowane będą również analizy programów i projektów realizowanych za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych na obszarze Partnerstwa Wschodniego ze środków rezerwy celowej przeznaczonej na współpracę rozwojową. Ta część badania obejmie inicjatywy na rzecz Mołdawii dofinansowane w okresie 2012-2014.

1. Harmonogram

- listopad 2014 r. - zatwierdzenie Roczno planu ewaluacji 2015
- grudzień 2014 r. - styczeń 2015 r. - opracowanie szczegółowej koncepcji ewaluacji
- luty 2015 r. - uruchomienie procedury przetargowej (we współpracy z Wydziałem Zamówień Publicznych BDG)
- kwiecień – sierpień 2015 r. - proces ewaluacji
- wrzesień 2015 r. - podsumowanie wyników i przygotowanie do procesu wdrażania rekomendacji

2. Działania ewaluacyjne

2.1. Ocena realizacji przez Fundację Solidarności Międzynarodowej (FSM) wybranych zadań z zakresu współpracy rozwojowej finansowanych ze środków rezerwy celowej budżetu państwa i pozostających w dyspozycji MSZ na współpracę rozwojową

Zakres badania

Zgodnie z ustawą o współpracy rozwojowej wykonanie zadań z zakresu współpracy rozwojowej może zostać zlecone Fundacji Solidarności Międzynarodowej.

Fundacja od 2012 r. wdraża finansowane przez MSZ zadanie Wsparcie Demokracji. Celem inicjatywy jest wsparcie demokracji na rzecz krajów, w których panują szczególne warunki polityczne.¹ Zadanie to FSM wykonuje przez otwarte konkursy grantowe na inicjatywy proponowane i realizowane przez wnioskodawców. Konkursy grantowe ogłaszane są raz do roku i oferują dofinansowanie w postaci małych grantów (ok. 50 tys. zł) i dużych

¹ Szczegółowa lista krajów, w których FSM realizuje zadania zlecone przez MSZ, jest corocznie określana w umowie dotacji.

grantów (ok. 200 tys. zł). Od roku 2013 wprowadzone zostały dodatkowo dwuletnie projekty "modułowe".

Fundacja prowadzi również bezpośrednio inne działania, w porozumieniu z MSZ.

Celem ewaluacji jest analiza realizacji wybranych zadań zleconych FSM przez resort spraw zagranicznych, z uwzględnieniem roli i misji Fundacji oraz potrzeb środowisk, do których adresowane są podejmowane inicjatywy, przy równoczesnym respektowaniu krajowej i międzynarodowej perspektywy oraz standardów wiodących instytucji zagranicznych finansujących działania prodemokratyczne. Ewaluacja będzie również odnosić się do roli tej organizacji we wspieraniu procesu realizacji strategii programowej MSZ w zakresie współpracy rozwojowej wyrażonej m.in. w zapisach *Wieloletniego programu współpracy rozwojowej na lata 2012-2015* oraz uwzględni założenia do *Wieloletniego programu współpracy rozwojowej na lata 2016-2020*.

Ewaluacja skoncentruje się na efektywności, skuteczności i trafności działań FSM dofinansowanych ze środków rezerwy celowej na współpracę rozwojową, zrealizowanych w wybranych krajach, a w szczególności na wyjaśnieniu ich wpływu na realizację zadań polskiej współpracy rozwojowej. Ocenie poddane zostaną wybrane inicjatywy zrealizowane w latach 2012, 2013 i 2014. (zał. 1.a i 1.b).

Uzasadnienie realizacji

Rolę Fundacji Solidarności Międzynarodowej w polskim systemie współpracy rozwojowej określa ustawa o współpracy rozwojowej. Przepisy pozwalają ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych przekazywać temu podmiotowi zadania do realizacji w państwach, w których panują szczególne warunki polityczne. Do głównych obszarów działań FSM należą kraje Partnerstwa Wschodniego oraz wybrane kraje spełniające warunki zapisane w art. 10 ust. 3 wskazanej ustawy. Działania Fundacji finansowane są m.in. ze środków rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na współpracę rozwojową znajdującej się w dyspozycji MSZ.

W okresie objętym badaniem, Minister Spraw Zagranicznych zlecił Fundacji Solidarności Międzynarodowej realizację zadań wspierających procesy demokratyzacyjne, ze szczególnym uwzględnieniem budowania kompetencji demokratycznych młodych środowisk opiniotwórczych, wspierania liderów transformacji systemowej i działalności organizacji obywatelskich. Wiodącym przedsięwzięciem Fundacji jest w tym kontekście zadanie „Wsparcie Demokracji”, w ramach którego przeprowadziła ona m.in. konkurs grantowy na projekty demokratyzacyjne nieobjęte priorytetami konkursów „Polska pomoc rozwojowa 2012”, „Polska pomoc rozwojowa 2013” oraz „Polska pomoc rozwojowa 2014”. Projekty realizowane były przez polskie organizacje pozarządowe we współpracy z partnerami lokalnymi, głównie w krajach Partnerstwa Wschodniego (PW). Fundacja realizuje także zadania własne, w porozumieniu z MSZ.

2.2. Ocena wpływu na sytuację w Mołdawii polskich projektów zrealizowanych w ramach Planów Współpracy Rozwojowej w 2012 r., 2013 r. i 2014 r.

Zakres badania

Ewaluacja 2015 obejmie pomoc udzielaną Mołdawii w ramach polskiej współpracy rozwojowej w latach 2012, 2013 i 2014 (zał. 2). Badanie skoncentruje się na działaniach realizowanych przez MSZ oraz partnerów zewnętrznych resortu. W okresie 2012-2014 wsparcie w ramach konkursów polskiej pomocy rozwojowej dotyczyło następujących priorytetów: 1) Bezpieczeństwo publiczne i zarządzanie granicami; 2) Rozwój regionalny i budowa potencjału administracji publicznej i samorządowej; 3) Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich. Celem analizy jest ocena efektywności, skuteczności, użyteczności, trwałości i trafności pomocy udzielanej Mołdawii w ramach programów polskiej współpracy rozwojowej w okresie 2012-2014.

Uzasadnienie realizacji

Mołdawia jest najuboższym krajem w Europie (w 2013 r. zajmowała 114 pozycję w rankingu HDI), w znacznym stopniu uzależnionym od pomocy zagranicznej. Od początku funkcjonowania systemu polskiej pomocy zaliczana jest do państw priorytetowych.

W latach 2004-2014 zrealizowano ponad 200 wspólnych polsko – mołdawskich projektów, w tym ok. jedną czwartą (ponad 80 inicjatyw) w okresie 2012-2014. W 2009 r. Republika Mołdawii została objęta inicjatywą Partnerstwa Wschodniego - od 2013 r. w ramach działań prowadzonych przez MSZ oraz partnerów zewnętrznych resortu na wsparcie państw tego regionu przeznaczanych jest co najmniej 60 proc. środków pozostających w gestii MSZ na dwustronną współpracę rozwojową. W 2012 r. zawarte zostało Memorandum of Understanding pomiędzy MSZ RP a Ministerstwem Rozwoju Regionalnego i Budownictwa Republiki Mołdawii, w wyniku którego otwarto i wyposażono Centrum Informacyjne dla Władz Lokalnych w siedzibie Agencji Rozwoju Regionalnego w miejscowości Ialoveni w Mołdawii.

W ramach wieloletniego programu pomocą rozwojową i działaniami eksperckimi objęte są przede wszystkim działania przyczyniające się do wzmocnienia transformacji systemowej, mające na celu zbliżenie krajów Partnerstwa Wschodniego z Unią Europejską, a w konsekwencji ich trwały rozwój. Inicjatywy finansowane w ramach polskiej współpracy rozwojowej mają za zadanie umożliwienie skorzystania z polskiego doświadczenia i wiedzy na temat reform oraz mechanizmów zarządzania procesem transformacji systemowej przez społeczeństwo i władze Republiki Mołdawii.

3. Sposób realizacji

Ewaluacja zewnętrzna

4. Planowany koszt całkowity

300 tys. PLN

5. Działania przyczyniające się do budowy potencjału ewaluacyjnego

Oprócz realizacji badań ewaluacyjnych w 2015 r. podejmowane będą działania przyczyniające się do budowy potencjału ewaluacyjnego w obszarze współpracy rozwojowej.

DWR będzie rozpowszechniał wiedzę i informacje na temat ewaluacji współpracy rozwojowej, głównie poprzez przygotowywanie i udostępnianie materiałów dotyczących działań ewaluacyjnych (wyników, przebiegu oraz planowania badań), w tym informacji obejmujących proces wdrażania rekomendacji. DWR będzie także rozwijał dedykowaną zakładkę na temat ewaluacji na stronie internetowej www.polskapomoc.gov.pl. Planowane jest również przygotowanie całościowego podsumowania wniosków płynących z ewaluacji planów rocznych realizujących założenia pierwszego wieloletniego programu współpracy rozwojowej.

Załączniki:

1. (a i b) Lista działań do Ewaluacji 2015 - FSM
2. Lista projektów do Ewaluacji 2015 – Mołdawia

2014-11-28

X Jan Hofmoki

Jan Hofmoki
Zastępca Dyrektora DWR
Podpisany przez: Hofmoki Jan